

The Commissioner of Income-tax, Delhi v. Vijay Kumar Behal
(Mahajan, J.)

ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਰੈਫਰੈਂਸ

ਡੀ.ਕੇ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਜੇ.ਜੇ.

**ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ, -ਬਿਨੈਕਾਰ.
ਬਨਾਮ**

ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਬਹਿਲ,- ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1969 ਦਾ ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ ਨੰਬਰ 2

19 ਨਵੰਬਰ 1970 ਈ.

ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1957 ਦਾ XXVII) — ਸੈਕਸ਼ਨ 2(m)—ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ—ਕੀ ਕੋਈ “ਕਰਜ਼ਾ ਬਕਾਇਆ”— ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧ ਦੌਲਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1957 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(m) ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ, ਟੈਕਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ। ਸ਼ੁੱਧ ਦੌਲਤ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਦੌਲਤ ਤੋਂ ਕੱਟਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ। ਟੈਕਸ ਸੱਚੀ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਆਮਦਨੀ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੀ ਸ਼ੁੱਕੀ ਅਣਦੱਸੀ ਆਮਦਨ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਦੌਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਪਵ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(ਪੰਨਾ 6 ਅਤੇ 7)

ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਦਿੱਲੀ ਬੈਂਚ 'ਬੀ', ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਦੁਆਰਾ ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1957 ਦੀ ਧਾਰਾ 27(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ - ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਗਏ ਲਈ 1 ਅਗਸਤ, 1969 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ 1967-68 ਦੀ ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਨੰ. 417 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ 1968-69 ਦੇ RA ਨੰਬਰ 280 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1960-61 :-

“ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧ ਦੌਲਤ ਅਤੇ ਈ - ਅਸੀਸੀ' ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ 2 ਵਿੱਚੋਂ 1 ਤੋਂ 7 ਕਟੌਤੀ I ਦੇ 5 ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ, ਉਸਦੀ ਦੌਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ?

ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਡੀਐਨ ਅਵਸਥੀ ਬੀਜੀਐੱਸ ਓਪਟਾ, ਵਕੀਲ।
ਨੀਮੋ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

ਐਮ ਅਹਾਜਨ, ਜੇ. - ਇਹ ਹੁਕਮ 1969 ਦੇ ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭਾਂ ਨੰ. 2, 3, 4, 5 ਅਤੇ 7 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ। ਉਹ ਇੱਕੋ ਫਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲ ਹਨ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1960-61 ਹੈ, ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਮਿਤੀ 31 ਮਾਰਚ, 1960 ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ 1969 ਦੇ ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਫੈਸਲਾ ਸਭ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰੇਗਾ ਹੋਰ ਹਵਾਲੇ।

(2) ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੇਸਟ ਮੈਸਰਜ਼ ਪਰਲ ਹੋਜਰੀ ਅਤੇ ਪਰਲ ਵੂਲਨ ਮਿਲਜ਼ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਵਿਜ਼ਿਅਨ ਕੁਮਾਰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਸਾਲ 1959-60 ਅਤੇ 1960-61 ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਕਤ ਫਰਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਟਾਕ ਦਾ ਮੁੱਲ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਛੁਪਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਛੁਪੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਹੁੰਡੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫਰਜ਼ੀ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ, ਫਰਮਾਂ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜੁਲਾਈ, 1956 ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ 1959-60 ਅਤੇ 1960-61 ਲਈ, ਫਰਮਾਂ ਦੀ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦਾ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਸਾਲ 1960-61 ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਟੈਕਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਦੀ

ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਲਈ ਕੋਈ ਭੱਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਟੈਕਸ ਕੁੱਲ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਨ ਮਿਤੀ, ਅਰਥਾਤ, 31 ਮਾਰਚ, 1960 ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ। *ਕੇਸੋਰਮ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਕੇਂਦਰੀ) ਕਲਕੱਤਾ*, (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਛੁਪੀ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਟੈਕਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1960-61 ਲਈ ਉਸਦੀ ਸ਼ੁੱਧ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ, ਜੋ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ, ਨੇ ਅਪੀਲ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ, ਬੀ ਰੋਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

(4) ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ *ਕੇਸੋਰਮ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕੇਸ* (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

ਕੇਸੋਰਮ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ, 31 ਮਾਰਚ, 1957 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਏ ਸਾਲ ਲਈ ਆਪਣੀ ਬੈਲੇਂਸ-ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਅਤੇ ਸੁਪਰ- ਖਾਤੇ ਦੇ ਉਸ ਸਾਲ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਰਕਮ 31 ਮਾਰਚ, 1957 ਨੂੰ ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1957 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(m) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਕਰਜ਼ਾ ਬਕਾਇਆ' ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀਯੋਗ ਹੈ। (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਬਹੁਮਤ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਕਰਜ਼ਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 'ਕਰਜ਼ੇ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(m) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਬਕਾਇਆ' ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ: -

"ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਡੇਟਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਪਿਆ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲੇਖਾਕਾਰੀ ਸਾਲ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਜ਼ਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਨਿਰੰਤਰ ਦੇਣਦਾਰੀ। ਦਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਵਿੱਤ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਵਿੱਤ ਐਕਟ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਵਿੱਤ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਦਰ ਹੈ ਜਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਦਰ, ਜੋ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ 'ਕਰਜ਼ੇ' ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਯੋਗ ਰਕਮ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੈ।"

ਇਹ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 31 ਮਾਰਚ, 1957 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਏ ਖਾਤੇ ਦੇ ਸਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਰਕਮ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਮ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਕਾਇਆ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, 31 ਮਾਰਚ, 1957 ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧ ਦੌਲਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਕਟੌਤੀਯੋਗ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ।

ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਟੈਕਸ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਕਮਾਈ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਹਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਛੁਪਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ 'ਤੇ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਾਲ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਗੁਪਤ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਟੈਕਸ ਦੀ ਕਟੌਤੀ।

(5) ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ! ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1957 ਦੀ ਧਾਰਾ 27(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ: -

"ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸੀਲ ਕੀਤੀ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਦੌਲਤ?"

ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(6) ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਵਸਥੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜਿਸਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੀ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਟੈਕਸ ਖੁਲਾਸਾ ਆਮਦਨ ਜਾਂ ਅਣਦੱਸੀ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸੱਚੀ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਪੈਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਚੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਅਤੇ ਅਣਦੱਸੀ ਆਮਦਨ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ *ਕੇਸੋਰਮ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਰਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ (ਕੇਂਦਰੀ) ਕਲਕੱਤਾ (1)*, ਅਤੇ *ਐਚ.ਐਚ. ਸੇਤੂ ਪਾਰਵਤੀ ਬਾਈ ਬਨਾਮ ਵੈਲਥ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (1)* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। - *ਕਰ, ਕੇਰਲਾ (2)*। ਬਾਅਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, "ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਗਲੇ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਟੈਕਸ ਦੇਣਦਾਰੀ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (m) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਕਰਜ਼ਾ ਬਕਾਇਆ' ਹੈ, ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ। ਇਹ ਤਰਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ *ਕੇਸੋਰਮ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕੇਸ (1)* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ; ਕਿ "ਨਵੀਨਤਮ ਟੈਕਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਲੇਖਾ ਸਾਲ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਪੈਂਦਾ ਹੋਵੇਗੀ"। ਤਰਕ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, 69 ITR 864 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕਰੇਗਾ।

(7) ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(m) ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2(m) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਇਸਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਹੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: -

“2(ਮੀ). ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਦਰਭ ਹੋਰ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ -

'ਨੈੱਟ ਦੌਲਤ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਰਕਮ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ

ਅਨੁਸਾਰ ਕੁੱਲ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸਥਿਤ ਹੋਵੇ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਉਸ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧ ਦੌਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਇਸ 'ਤੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਿਤੀ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਇਆ ਸਾਰੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, -

- (i) ਕਰਜ਼ੇ ਜੋ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਲਏ ਜਾਣੇ ਹਨ;
- (ii) ਉਹ ਕਰਜ਼ੇ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ, ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਰਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਚਾਰਜਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ
- (iii) ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਆਮਦਨ ਜਾਂ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਦੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ, 1953, ਖਰਚਾ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1957 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਟੈਕਸ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਦੀ ਰਕਮ, ਜਾਂ ਗਿਫਟ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1958,—
  - (a) ਜੋ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ, ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ
  - (b) ਜੋ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਹੈ;

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਟੈਕਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ। ਸ਼ੁੱਧ ਦੌਲਤ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਦੌਲਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਟਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਧਾਰਾ 2(m) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

(8) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ: v ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬੀ ਐਸ. ਜੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ